

Bidelingens miljøkonsekvenser

Tom Erik Julsrud
tej@toi.no

Teipest

Forskning i bevegelse

A stylized graphic of a road with various transport icons (airplane, bus, motorcycle, car, truck, bicycle, pedestrian) and a green box labeled 'Teipest'. The road is represented by a series of horizontal lines with various icons placed along them. The icons include an airplane, a bus, a motorcycle, a car, a truck, a bicycle, and a pedestrian. The green box is positioned above the road, and the text 'Teipest' is written inside it. The text 'Forskning i bevegelse' is written in a large, light blue font across the bottom of the road.

Er bildeling bra for miljøet?

Mulige miljøgevinster

- Redusert bruk av bil for de som tidligere har eid bil
- Muliggjør utsettelse av bilkjøp eller at behovet for å kjøpe faller helt bort
- Stimulerer til mer kollektivtransport, sykkel, gange
- Raskere bytte fra bensin- og dieslbiler til mer miljøvennlige kjøretøy (el-biler, mindre biler)
- Stimulerer til deling på andre områder
- Frigjør arealer i byrom (dersom dette erstatter privatbil for mange)
- Redusere bruk av energi og ressurser til produksjon av biler

Mulige «rebound-effekter»

- Mer bilkjøring for de som tidligere ikke eide egen bil
- Fortrenger bruk av kollektivtransport, sykkel og gange
- Delebilen blir en ekstra bil i husholdningene og bidrar til økt kjøring.
- Allokering areal til parkeringsplasser for debiler

→ Presise effektvurderinger kompliseres av systemkompleksitet, metodiske utfordringer og kontinuerlige innovasjoner

Data og metode

- Epost-basert survey til medlemmer av Bilkollektivet, Nabobil og Hertz
- Distribuert høst 2017 til alle medlemmer i samarbeid med selskapene
- Nettutvalg på 3130 brukere
- 60% av utvalget er aktive brukere (Oftere enn hver 6 måned)
- 70% er bosatt i Oslo og Akershus

- Skal se på bildelere i Oslo og Akershus (N=2179)
- Indikative funn, ikke-representativt utvalg. Trolig influert av selvseleksjon.
- Resultatene er basert på bildeleres egne vurderinger av bilbruk (ikke før-etter målinger).
- Forskjeller i fht type bildeling og bileierhistorie (eid bil før eller ikke).

	Survey (N)	Populasjon (N)	Utvalg %
Bilkollektivet	1119	6000	20
Hertz	274	2000	14
Nabobil	1737	100 000	2
Total	3130	108000	3

	Oslo	Akershus	Øvrig Norge	Totalt
Bilkollektivet	805	111	821	1119
Hertz	218	22	34	274
Nabobil	805	111	821	1737
Total	2030	149	951	3130

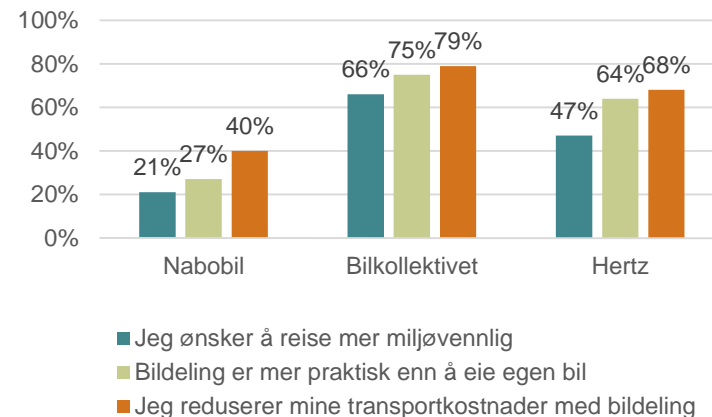
2179

Har miljømotiver noen betydning?

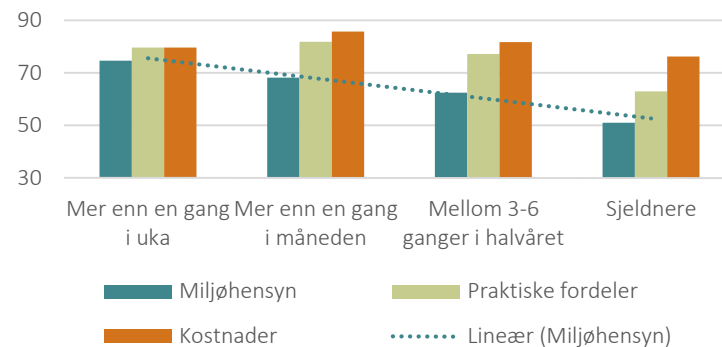
- Miljø er en viktig faktor, men ikke viktigere enn reduksjon i kostnader og praktiske fordeler
- Totalt 40 % er enige i at miljø har betydning for deres bruk av bildeling
- Bilkollektivets brukere har sterkere miljømotivasjon enn øvrige, men er også mer motivert av økonomiske insentiver
- Miljømotivene er viktigere blant de mest aktive brukerne

→ Ja, men ikke primært og ikke for alle

Betydning for bruk av bildeling*

Miljø og brukerfrekvens

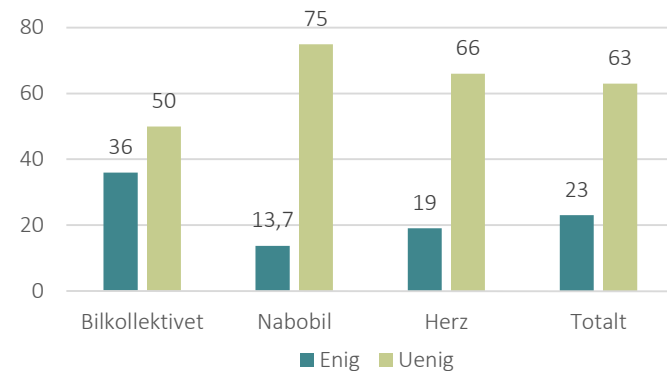
* Sumscorer: 5-7 på en skala fra 1-7 der 1 er helt uenig og 7 helt enig.

Medfører bildeling redusert bilbruk?

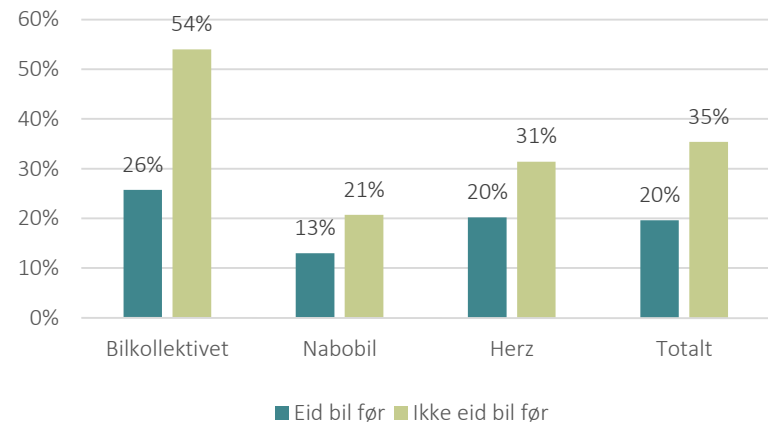
- De fleste bildelere mener at de kjører mindre bil etter de begynte med bildeling (dvs de er uenig i at de kjører mer)
- Bilkollektivets brukere mener at de har økt bruken mest, antagelig fordi færre her har eid bil før.
- De fleste nye sjåførere mener de kjører mer enn de som har hatt bil før.
- Men bildet er ikke entydig – også en del tidligere bilbrukere (20%) er enig i at de kjører mer enn før

→ Ja, med stor sannsynlighet og spesielt for de som går fra å eie til å dele

Vurdering av økt i bilbruk etter adopsjon*

Enig i at de bruker mer bil*

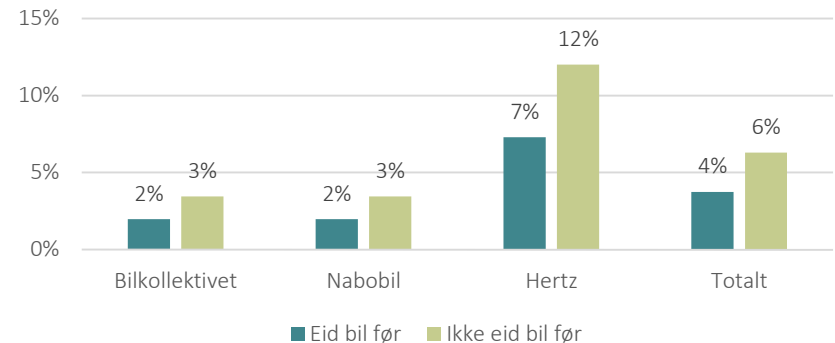
* Sumscore: 5-7 på en skala fra 1-7 der 1 er helt uenig og 7 helt enig.

Bidrar bildeling til reduksjoner i kollektivtransport, sykkel eller gange?

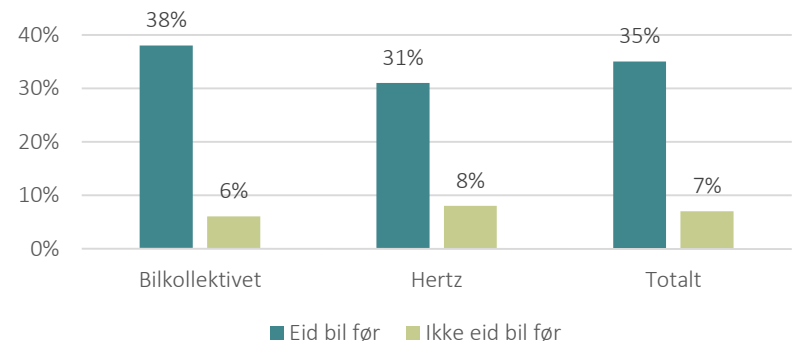
- Få som mener at det har redusert deres bruk av kollektivtransport også blant de som tidligere ikke eide bil.
- Noe flere av Hertz sine brukere mener de har redusert kollektivtransport-bruken, trolig fordi de har flere korte turer
- Mange mener bildeling har ført til mer sykling og gange, spesielt de som tidligere har eid egen bil men nå deler

→ Nei, men antagelig vekst i sykkel og gange

Reduksjon i kollektivtransport

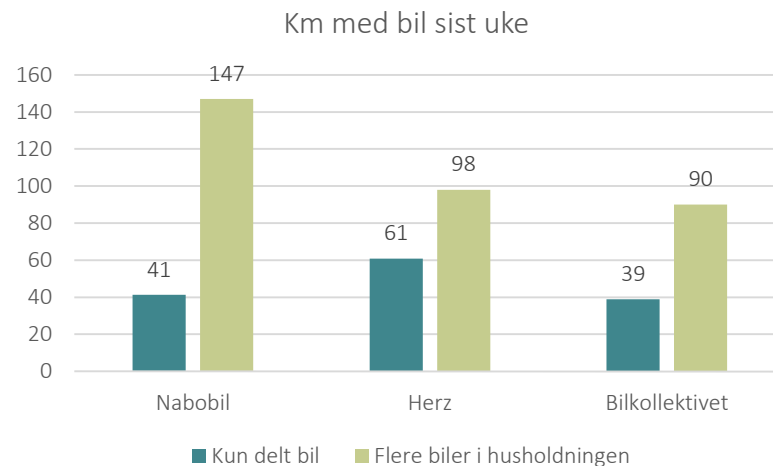
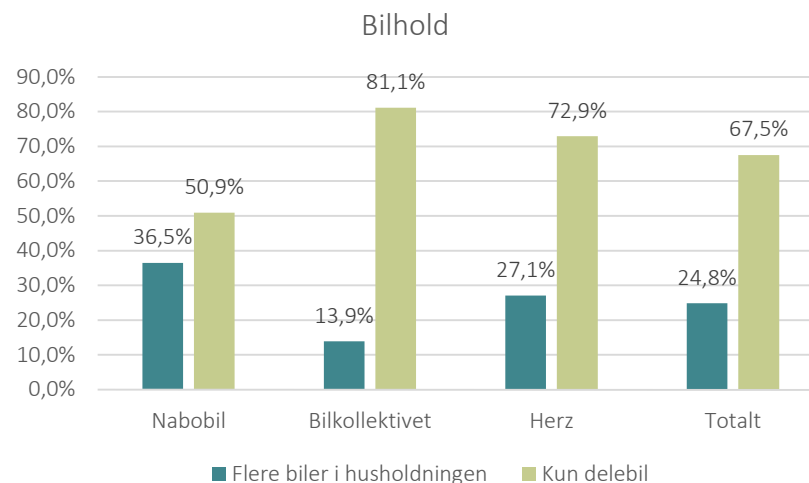
Økt sykkel og gange

Kan bildeling være et supplement som bidrar til økt bilbruk?

- Totalt har hver fjerde bildeler tilgang til flere biler (eide eller leide).
- Blant Nabobilbrukere har hver tredje bruker flere biler
- Bilkollektivets brukere har i minst grad supplerende biler
- Husholdninger med eide eller leide supplerende biler i husholdningen kjører mer bil (totalt) enn de med kun delte biler.
- Generelt har aktive brukere av bildeling færre biler hjemme enn passive

→ Dette er ganske sannsynlig, men antagelig mest for enkelte Nabobilbrukere

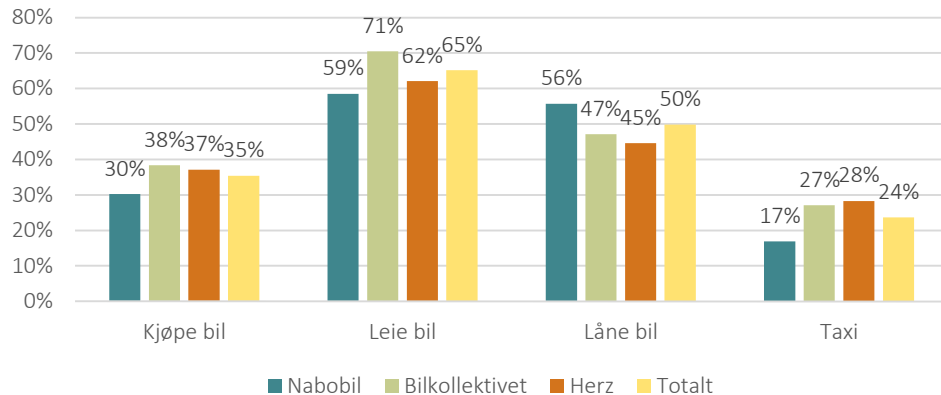

Erstatter eller utsetter bildeling kjøp av bil?

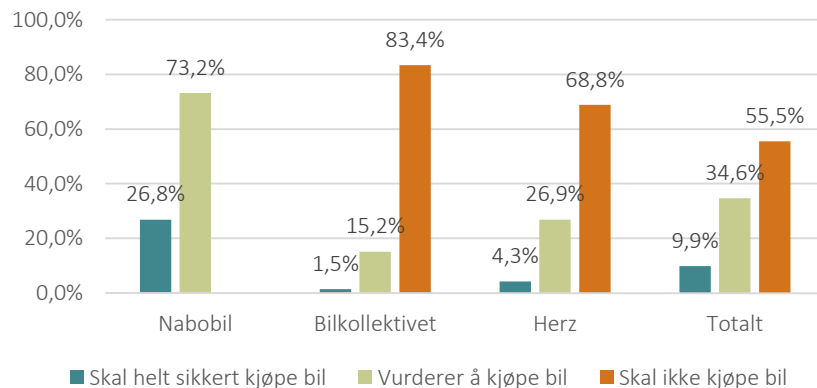
- Hver tredje bildeler er enig i at ordningen erstatter bilkjøp.
- Enda flere (65%) mener at de ville ha leid bil dersom de ikke var medlem.
- Lite variasjoner mellom type bildeling
- De under 30 er mindre enige enn de eldre i at de ville kjøpe en bil!
- Flertallet av bildelerne har ingen planer om å kjøpe bil det kommende året.
- Men nesten 3 av 4 Nabobilbrukere vurderer likevel å kjøpe bil kommende år.

→ Dette er sannsynlig, men det erstatter nok først og fremst bruk av leiebil. For mange brukere av Nabobil er likevel dette trolig en midlertidig ordning

Alternativ til bildeling

Planer om kjøp av bil neste 12 mnd*

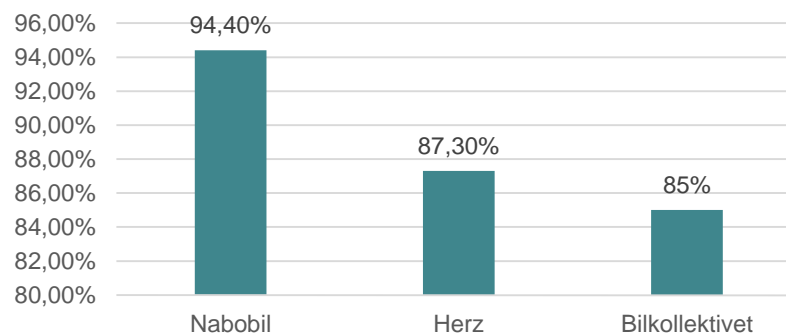
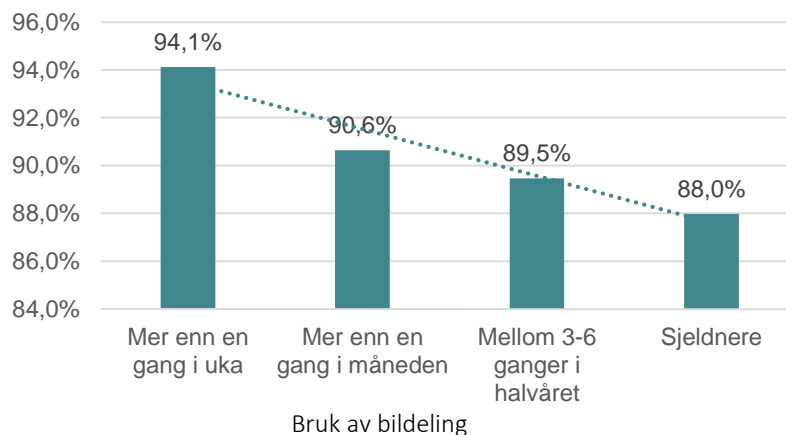
* Sumscore: 5-7 på en skala fra 1-7 der 1 er helt uenig og 7 helt enig.

Bidrar bildeling til deling også på andre områder?

- Bruk av andre nettbaserte deletjenester er generelt høy blant bildelere
- Aktive bildelere oppgir i noe større grad å ha benyttet andre deletjenester
- Nabobilbrukerne er de ivrigste delerne

→ Dette er sannsynlig, men årsak-virkning vanskelig å si.

Benyttet delingstjenester siste 12 måneder

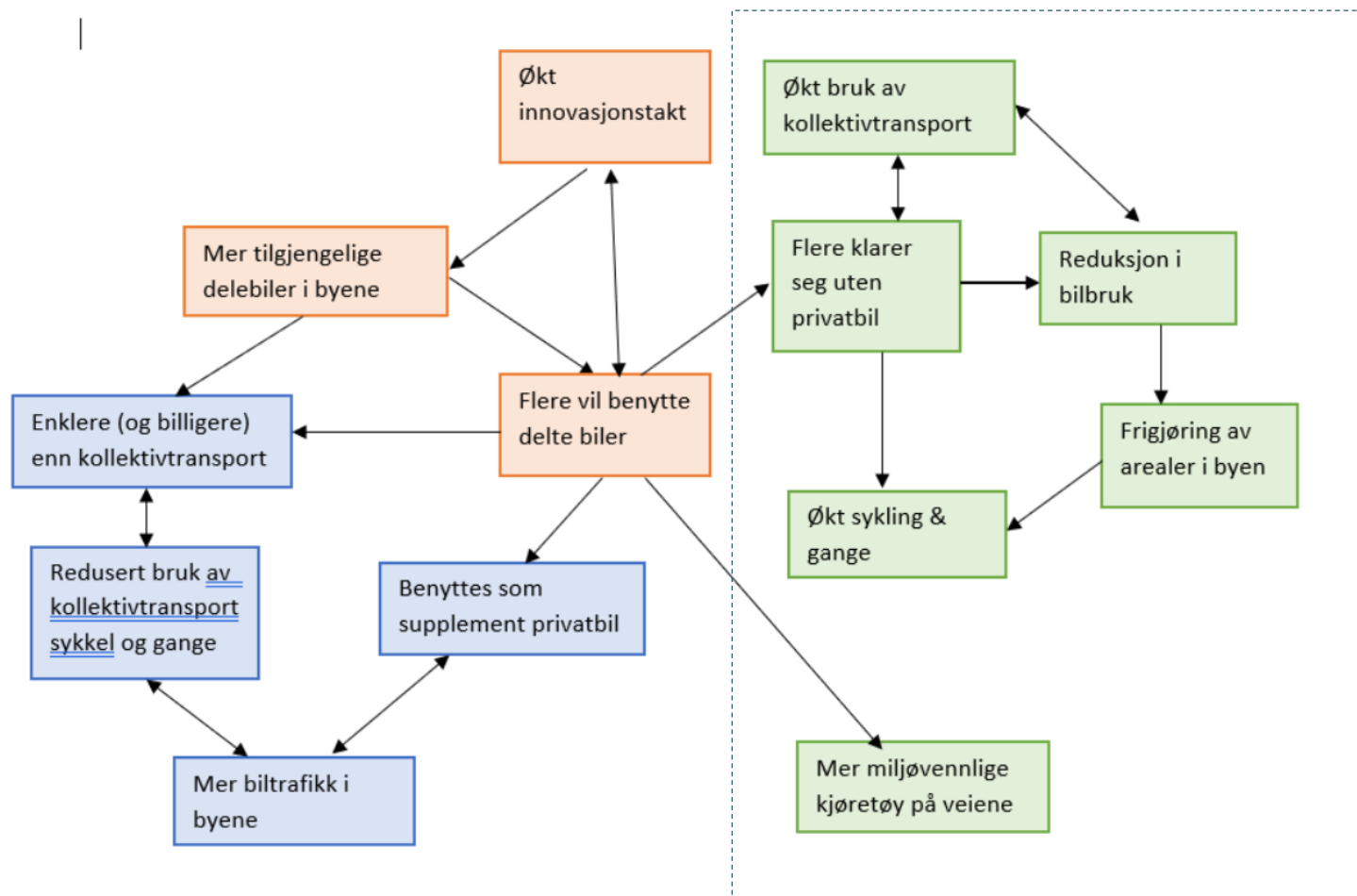
Oppsummering

- Vår undersøkelse tyder på at bildeling så langt har gitt en miljøgevinst
 - De fleste bruker bil i mindre grad enn før. Reduksjonen blant tidligere eiere veier trolig opp for veksten blant nye bilbrukere
 - Bildeling har trolig i svært liten grad gått ut over kollektivtransport, sykling eller gange
 - For en god del har dette trolig bidratt til å forhindre eller utsette bilkjøp
 - Mange bildelere ser ut til å ønske å dele også på andre områder

→ Bildeling kan utvikle seg slik at det får en positiv betydning for miljøet i byene også i fremtiden, men dette er avhengig av at det utvikles med dette for øyet

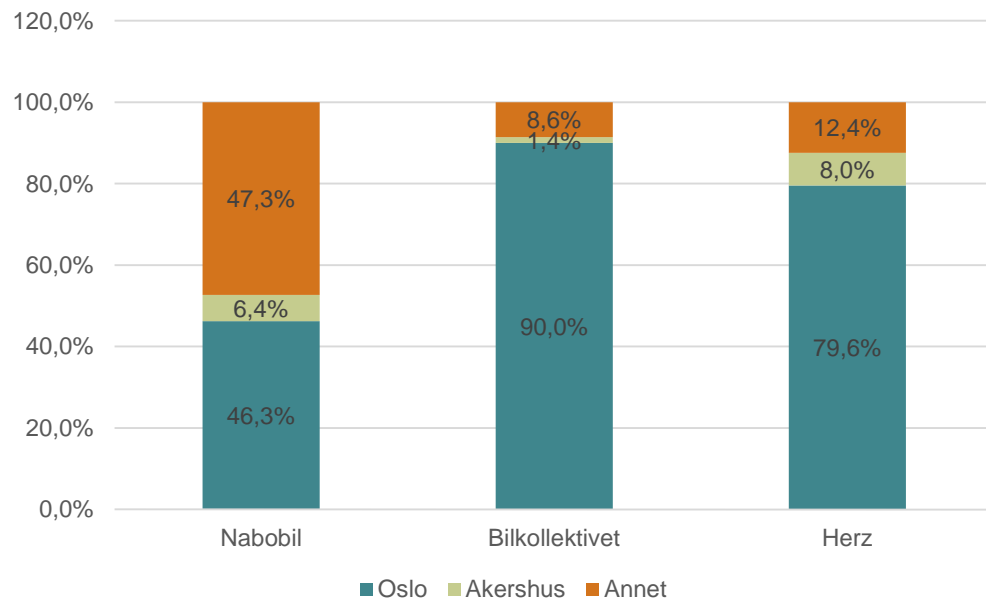
- Men også indikasjoner på «rebound effekter»
 - Relativt mange benytter bildeling som supplement til vanlig bil
 - En betydelig del mener at bildeling har økt bruken av bil
 - En betydelig andel benytter bildeling som en temporær ordning

Positive og negative utviklingssykluser

Tempest

<https://www.toi.no/tempest/>

Bruk av delebiler. Km/dager siste leie. Gj.snitt

